

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zuzany Šnejdrové, Ph.D., a soudkyň Mgr. Jany Volkové a Mgr. Barbory Berkové ve věci

žalobce: **Mgr. P. K.**
bytem N. 262/5, X N. J.
zastoupený advokátem Mgr. Ing. Janem Boučkem
sídlem Opatovická 1659/4, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Rektor Univerzity Palackého v Olomouci**
sídlem Křížkovského 511/8, 771 47 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 10. 2019, č. j. D16521-II/30-11-2019-R/DE,
ve věci stanovení poplatku za studium,

takto:

I. Rozhodnutí Rektora Univerzity Palackého v Olomouci ze dne 9. 10. 2019, č. j. D16521-II/30-11-2019-R/DE, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Ing. Jana Boučka, advokáta se sídlem 110 00 Praha 1, Opatovická 1659/4.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

1. Žalobce se žalobou doručitou Krajskému soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci dne 17. 10. 2019 domáhal, aby krajský soud zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 10. 2019, č. j. D16521-II/30-11-2019-R/DE (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí děkana Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci ze dne 12. 8. 2019, č. j. D16521/30-11-2019/DE (dále jen „rozhodnutí děkana“). Předmětem správního řízení bylo stanovení poplatku žalobci ve výši 20 000 Kč podle § 58 odst. 3 zákona číslo 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), za prodloužení studia na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci s tím, že k započetí 6 měsíců prodloužení studia došlo dne 13. 7. 2019 v akademickém roce 2018/2019.
2. Žalobce v žalobě navrhoval, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil, jelikož jej považoval za nezákonné a nepřezkoumatelné. Žalovaný podle žalobce neprovedl řádný výklad zákona o vysokých školách, nerozlišoval jednotlivé právní úpravy tohoto zákona, používal nesprávná a smyšlená data účinnosti jednotlivých novelizačních předpisů a na některé novelizace odkazoval zcela zmatečně. V této souvislosti žalobce poukázal na změny v § 58 zákona o vysokých školách, provedené zákonem č. 137/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (dále jen „novela č. 137/2016 Sb.“).
3. Žalobce v žalobě uvedl, že je studentem Univerzity Palackého v Olomouci, řádně studuje od 24. 8. 2016 a koná své studijní povinnosti. Dále popsal, že dne 28. 5. 2002 řádně ukončil studium v magisterském oboru právo na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a získal magisterský titul. Před současným studiem studoval coby tzv. student - absolvent na Ekonomické fakultě VŠB-TUO (12. 7. 2010 – 15. 4. 2011) a na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci (25. 8. 2014 – 1. 7. 2015), ale tato studia neukončil řádně. Žalobce nesouhlasil s tím, že mu žalovaný dobu uvedených studií nesprávně započítal do doby rozhodné pro stanovení poplatku za studium. Žalobce poukázal na skutečnost, že zákon o vysokých školách, ve znění účinném do 31. 8. 2016, rozlišoval mezi studenty - absolventy a studenty, kteří ještě neabsolvovali řádné studium na vysoké škole. Po změně provedené novelou č. 137/2016 Sb. se mezi oběma skupinami již nerozlišuje, přičemž v přechodných ustanoveních nebylo vůbec vyřešeno, jak postupovat v případě studentů - absolventů, kteří studovali další studium a případně jej řádně nedokončili před touto změnou, a budou po novele opět studovat. Za tohoto stavu je podle žalobce při rozhodování ve věcech studentů nutno posuzovat konkrétní souvislosti a řádně vyložit jednotlivé právní úpravy a posoudit je z hlediska výkladových pravidel, kde platí zásada zákazu retroaktivity, princip legitimního očekávání a princip výkladu právních norem, který nejlépe šetří smysl a podstatu základních práv.
4. Žalobce doplnil, že na Pedagogické fakultě studoval řádně, měl ke dni 13. 7. 2019 (datum vyměření poplatku za delší studium) celkově „odstudováno“ 1053 dní, tedy 2,88 let, přičemž bakalářský studijní program je tříletý. Žalobce dne 28. 8. 2019 řádně ukončil studium ve školním roce 2018/2019 vykonáním státní zkoušky. Žalobce nepřekročil ke dni 13. 7. 2019 ani základní tříleté studium, nemůže mu být proto být vyměřen poplatek za prodloužení doby studia.
5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 12. 12. 2019 odkázal na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 9. 2019, č. j. 64 A 23/2019-52, a na rozsudek Nejvyššího správního

soudu ze dne 27. 11. 2019, č. j. 9 As 291/2019-33, které se týkaly totožného žalobce a shodných právních otázek a skutkových okolností.

6. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
7. Krajský soud se nejprve zabýval tvrzenou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí. Zjistil, že kromě obecné námitky nepřezkoumatelnosti se z žaloby nepodávají žádné konkrétní vady, pro které by mělo být napadené rozhodnutí hodnoceno jako nepřezkoumatelné, naopak z ní lze seznat, že žalobce pochopil nosné body napadeného rozhodnutí, a to jak po stránce skutkové, tak právní a ani krajský soud v něm neshledal žádné nedostatky, které by mu bránily v přezkoumání napadeného rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Krajský soud tak neshledal námitku nepřezkoumatelnosti důvodnou.
8. Mezi žalobcem a žalovaným není sporu o tom, že žalobce v roce 2002 řádně absolvoval magisterské studium na Univerzitě Karlově v Praze a následně v době od 12. 7. 2010 do 15. 4. 2011 (278 dnů) a od 25. 8. 2014 do 1. 7. 2015 (311 dnů) studoval na jiných vysokých školách v bakalářských studijních programech, tato studia však řádně neukončil způsobem předpokládaným v § 45 odst. 3 zákona o vysokých školách. Dne 24. 8. 2016 zahájil žalobce další studium v bakalářském studijním programu B1601 Ekologie a ochrana životního prostředí na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. V průběhu akademického roku 2018/2019 byl žalobci rozhodnutím děkana stanoven poplatek za delší studium z důvodu, že doba studia žalobce po 13. 7. 2019 překročila standardní dobu studia zvětšenou o jeden rok ve smyslu § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách. Do rozhodné doby studia žalobce byla přitom započtena také doba výše uvedených řádně neukončených studií v letech 2010 – 2011 a 2014 – 2015.
9. Krajský soud se nejprve zabýval tím, zda správní orgány v posuzované věci postupovaly správně, pokud pro účely stanovení poplatku za delší studium podle § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách započítaly žalobci do celkové doby studia také doby studií na jiných vysokých školách v době od 12. 7. 2010 do 15. 4. 2011 a od 25. 8. 2014 do 1. 7. 2015, při kterých již byl žalobce v pozici absolventa magisterského studijního programu. Touto otázkou ve věci totožného žalobce se již zabýval Krajský soud v Ostravě v rozsudku ze dne 4. 9. 2019, č. j. 64 A 23/2019-52. Ten vysvětlil, že právní úprava poplatků za delší studium doznala v roce 2016 podstatné změny po novele č. 137/2006 Sb., účinné od 1. 9. 2016, a to konkrétně v § 58 odst. 3 a 4 zákona o vysokých školách. Uvedl, že zákon o vysokých školách, účinný před novelou č. 137/2016 Sb., rozlišoval pro účely tzv. poplatků za delší studium mezi studentem, který dosud řádně neukončil bakalářské či magisterské studium, a absolventem. Na absolventa (osobu, která řádně ukončila bakalářské či magisterské studium) se použilo ustanovení § 58 odst. 4 zákona o vysokých školách, podle kterého se na rozdíl od studenta (neabsolventa) pro účely tohoto poplatku nezapočítaly doby předchozího studia ve studijních programech ukončených jinak než řádně. Novelou č. 137/2016 Sb., účinnou od 1. 9. 2016, došlo ke změně v tom smyslu, že byla zrušena specifická úprava poplatků za delší studium absolventa bakalářského nebo magisterského studijního programu v dalším studijním programu. Nově pro všechny studenty (včetně absolventů, kteří již řádně dokončili bakalářské nebo magisterské studium) platí, že do celkové doby studia jsou započítány též doby všech předchozích studií, které byly

ukončeny jinak než řádně. Novela č. 137/2016 Sb. neobsahovala žádná přechodná ustanovení, která by upravovala započítávání dosavadních dob (tj. před účinností předmětné novely) studia absolventů ukončeného jinak, než řádným způsobem. Žalobci tak poté, kdy v roce 2002 absolvoval magisterské studium, se následná doba řádně neukončených studií (v letech 2010 - 2011 a 2014 - 2015) neměla podle tehdejšího znění § 58 odst. 4 zákona o vysokých školách (tj. podle znění účinného do 31. 8. 2016) pro účely poplatku za delší studium započítávat do doby dalšího studia. Takové započítávání umožnil zákon o vysokých školách až od 1. 9. 2016.

10. Krajský soud v Ostravě v rozsudku č. j. 64 A 23/2019-52 dále vyslovil, že správní orgány při stanovení poplatku žalobci vycházely z § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách ve znění účinném od 1. 9. 2016 a žalobci dobu řádně neukončených studií do celkové doby studia započítaly, přestože je studoval již coby absolvent za účinnosti předchozí právní úpravy, která v případě žalobce takové započítávání neumožňovala. Ustanovení § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách, ve znění novely č. 137/2016 Sb., je použitelný pouze na doby studia absolventů po 1. 9. 2016, a protože veškerá předchozí studia žalobce coby absolventa zakončená jinak než řádně probíhala v době před 31. 8. 2016, nebylo možné dobu těchto studií žalobci připočítat k době aktuálně probíhajícího dalšího studia a vycházet z nich při stanovení poplatku za delší studium. Pokud tak správní orgány (děkan pedagogické fakulty a žalovaný) učinily a v důsledku tohoto zápočtu uzavřely, že doba studia žalobce překročila standardní dobu studia zvětšenou o 1 rok, postupovaly v rozporu se zákonem o vysokých školách.
11. Shora uvedené závěry potvrdil i Nejvyšší správní soud, který rozsudkem ze dne 27. 11. 2019, č. j. 9 As 291/2019-33, zamítl kasační stížnost žalovaného proti shora citovanému rozsudku Krajského soudu v Ostravě.
12. V souladu se shora uvedenými závěry, se kterými se krajský soud plně ztotožňuje a neshledal důvod se od nich odchýlit, krajský soud v posuzované věci uvádí, že správní orgány při rozhodování o stanovení poplatku žalobci za delší studium podle § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách nesprávně započítaly do doby studia také doby jeho předchozích studií od 12. 7. 2010 do 15. 4. 2011 na Ekonomické fakultě Vysoké školy báňské - Technické univerzity Ostrava a od 25. 8. 2014 do 1. 7. 2015 na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. V důsledku tohoto postupu neučinily správnou úvahu o tom, zda již v průběhu akademického roku 2018/2019 (konkrétně od 13. 7. 2019) rozhodná doba studia žalobce překročila standardní dobu studia, která činí v případě bakalářského studia podle § 45 odst. 2 zákona o vysokých školách nejméně 3 roky, zvětšenou o 1 rok (tj. 4 roky), což má za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí.
13. S ohledem na výše uvedené závěry krajský soud zrušil podle § 78 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí pro nezákonnost a vady řízení. Současně krajský soud vrací věc žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Žalovaný je právním názorem soudu, podle kterého žalobci do celkové doby studia pro účely poplatku podle § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách nelze započítat výše uvedené doby jeho předchozích studií v letech 2010 až 2011 a 2014 až 2015, vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
14. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. a procesně úspěšnému žalobci přiznal vůči žalovanému právo na plnou náhradu nákladů řízení, a to zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč a nákladů právního zastoupení určených v souladu s § 35 odst. 2 s. ř. s. podle vyhlášky číslo 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a

náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Podle advokátního tarifu má žalobce právo na náhradu odměny advokáta za 2 úkony právní služby (1. – převzetí a příprava zastoupení a 2. – podání žaloby) po 3 100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bodu 5 advokátního tarifu a jeho hotové výdaje nahrazované podle § 13 odst. 4 v paušální výši 600 Kč. Protože zástupce žalobce doložil, že je plátcem DPH, jsou náklady právního zastoupení navýšeny podle § 57 odst. 2 s. ř. s. o částku 1 428 Kč odpovídající příslušné DPH. Celková výše účelně vynaložených nákladů řízení žalobce činí 11 228 Kč a v této výši krajský soud žalovanému povinnost k náhradě nákladů řízení žalobci uložil. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (§ 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku. Místo plnění určil soud dle § 149 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Olomouc 31. března 2020

JUDr. Zuzana Šnejdrlová, Ph.D. v. r.
předsedkyně senátu